ANUNŢURI

• Dumnezeu a mai dăruit obştii noastre un copilaş: primul al familiei lui Dănuţ şi al Biancăi, prunca **Iunia – Ştefana**, născută săptămâna trecută. Ne bucurăm şi le dorim să aibă puterea şi înţelepciunea de a-l face omul lui Dumnezeu!

• Dacă naşterile au fost ceva obişnuit în acest an, la fel s-a întâmplat şi cu trecerea la Domnul. Cu toţii ne-am despărţit până la o vreme de fratele **Teodor** *(foto)*, tatăl părintelui Lucian, pe care ni-l amintim de când putea să vină la biserică a fi fost un om plin de modestie şi liniştit. Am aflat după adormirea sa că a avut virtutea de a nu judeca pe nimeni. Dumnezeu să-i dea odihnă cu drepţii!

• Târnosirea apropiindu-se tot mai mult, vedem de la o săptămână la alta finalizându-se proiectele de înfrumuseţare a Bisericuţei. Zilele trecute au fost montate **geamurile şi uşile de sticlă** de la Altarul de vară. Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

"Cât de înfricoşător este locul acesta! Aceasta nu e alta fără numai casa lui Dumnezeu, aceasta e poarta cerului!"

ŞTIRI

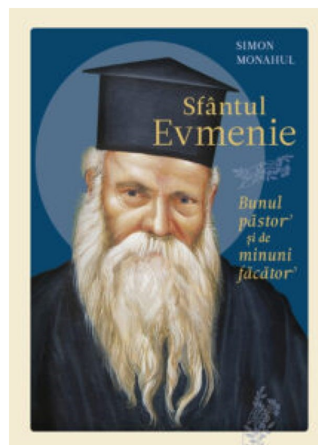
• Săptămâna trecută a adormit, la 85 de ani, Părintelui Iconom stavrofor **Flor Teodorescu**, fost slujitor al Catedralei Vechi. *(sursa: arhiepiscopiaaradului.ro)*

• Zilele trecute s-a încheiat **tabăra de la Căsoaia „Tinereţe în Ortodoxie”.** Au participat peste 150 de copii, 20 de voluntari, 8 preoţi şi 3 preotese din tot judeţul, organizator principal fiind pr. Sergiu Sandu de la Firiteaz, cunoscut pentru râvna în activităţile cu tinerii şi copiii. *(sursa: arhiepiscopiaaradului.ro)*

• Norvegianul Toma, în vârstă de 55 de ani, este printre cei mai noi membri ai Bisericii Ortodoxe Române din Europa de Nord, fiind botezat duminica trecută de Episcopul Macarie. „Sunt foarte bucuros”, a declarat noul membru al Bisericii Ortodoxe, Toma. „Mă simt bine şi liniştit în Hristos”. **Tot mai multe botezuri de adulţi au loc în Peninsula Scandinavă.** Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord a botezat anul acesta nouă persoane adulte, de diferite naţionalităţi *(sursa: basilica.ro)*

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Simon Monahul
Sfântul Evmenie. Bunul păstor şi de minuni făcător

Cartea este tradusă din limba greacă de către maicile de la mănăstirea Paltin Petru-Vodă şi conţine viaţa, minunile şi învăţăturile Părintelui Evmenie Saridakis, recent canonizat de către Patriarhia Constantinopolului.

Sfântul Evmenie este ucenicul direct al Sf. Nichifor cel lepros şi a cunoscut o grabnică popularitate în rândul credincioşilor din Grecia şi de pe întreg cuprinsul Patriarhiei Constantinopolului, care l-au îndrăgit pentru nenumăratele sale minuni şi învăţături pline de bucurie şi har.

Aşteptăm întrebările, sugestiile şi eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor financiar.

Numărul 28 (XCVI) 7 august 2022

MaxiMina
Foaie ortodoxă pentru suflet

Cuvânt al Părintelui Zaharia Zaharou, rostit în iunie 2022, la mănăstirea Crişan-Hunedoara

Cum să dobândim SMERENIA

Omul este chipul lui Dumnezeu, pentru că este zidit după chipul lui Dumnezeu. El este, potenţial, o persoană, un ipostas, dar îşi plineşte desăvârşirea, ajunge la plinătatea ipostasului său atunci când dobândeşte lărgirea inimii, când primeşte în inima sa **energia dumnezeiască de a mijloci şi a se ruga pentru întreaga lume**. Hristos este Noul Adam. Omul, când ajunge şi el la plinătatea ipostasului său, devine şi el un nou Adam, rugându-se pentru toţi care au venit în această viaţă şi cei care vor mai veni până la sfârşitul veacurilor. Adam înseamnă purtător al întregii fiinţări omeneşti.

Această lărgire a inimii este darul Cincizecimii. Duhul Sfânt S-a pogorât pe pământ ca să creeze în om o lărgire apostolică a inimii. **Duhul Sfânt zideşte inimi apostolice în oameni** şi aceasta i-a învrednicit pe Apostoli să se răspândească în toată lumea şi să tragă la Hristos pe toţi. Lucrarea aceasta a fost posibilă, pentru că prin pogorârea Duhului Sfânt li s-au lărgit inimile şi au primit în rugăciune, în inimile lor întreaga lume. Deci atunci când au ajuns să propovăduiască oamenilor, oamenii i-au simţit apropiaţi lor, pentru că oamenii erau, de fapt, în inima lor şi au primit propovăduirea lor şi au crezut cuvântului lor şi au urmat lui Hristos.

Omul atinge deplina asemănare cu Fiul lui Dumnezeu atunci când dobândeşte acea dragoste pentru Dumnezeu care-l conduce la ura

Sf. Împărăteasă Irina cea de neam maghiar
† 13 august 1134

Către anul 1100, în familia regelui Ungariei s-a născut o prinţesă pe care au numit-o Irina (Piroska în limba maghiară). Ea a ajuns mai apoi soţia împăratului bizantin Alexie Comnenul. Ducând o viaţă discretă, departe de tumultul politicii, împărăteasa devenită ortodoxă, şi-a crescut cu grijă şi evlavie cei 8 copii, dar mai ales s-a ostenit pentru a face multă milostenie. Avea deosebită dragoste faţă de cei săraci, dar şi de pelerinii maghiari ce se opreau în capitală în drum spre Ţara Sfântă. Rămasă văduvă, ea a intrat în cinul monahal sub numele Xenia, ducând o viaţă bineplăcută lui Dumnezeu.

desăvârșită de sine. Iubirea pentru Dumnezeu dusă până la ura de sine este caracteristica ucenicilor Domnului. Și atunci omul își lucrează pocăința înaintea lui Dumnezeu cu o asemenea dragoste. Această energie a urii de sine, de dragul dragostei lui Dumnezeu, îl învrednicește pe creștinul care ajunge la această stare, să se lepede de tot ce este stricăcios în el. Și atunci când omul se lepădă de tot ceea ce este zidit, de tot ceea ce ține de această lume, atunci el dobândește rugăciunea curată.

Părintele Sofronie definea **rugăciunea curată** ca fiind rugăciunea în care nu mai știm dacă ne aflăm în trup sau în afară de trup; singurul lucru pe care îl știm este că suntem **deplin scufundați în Dumnezeu**. Și în această stare a rugăciunii curate i se dăruiește omului să cunoască voia lui Dumnezeu și să facă din ea singura lege a întregii sale ființări. Dar există o singură voie atât în cer cât și pe pământ și aceasta este ca toți să se mântuiască și să ajungă la cunoștința adevărului. De aceea, Sfinții când ating această stare, în chip firesc își dedică întreaga viață rugăciunii pentru mântuirea întregii lumi. Astfel devine omul un ipostas adevărat după chipul adevărat al lui Dumnezeu.

Părintele Sofronie avea o **teorie despre piramida răsturnată**. El spunea că noi, fiecare în parte, în chip firesc purtăm în noi dorința de egalitate și am fost creați pentru acest țel, ca toți să fim egali. Dar în viața acestei lumi vedem multe nedreptăți și nu putem îndrepta acest lucru, dar Domnul în Dragostea Lui și în Înțelepciunea Lui a găsit calea: a răsturnat piramida și S-a pus pe Sine în vârful piramidei răsturnate. Altfel spus, a luat asupra Sa povara păcatului întregii lumi. Și de atunci încolo, toți Sfinții neîncetat năzuiesc să se pogoare către vârful piramidei, să se unească cu Hristos în această lucrare de purtare a păcatelor întregii lumi. Aceasta este adevărata smerenie. De dragul poruncii lui Dumnezeu, Care ne spune să ne plecăm mereu, să căutăm întotdeauna să fim mai prejos, ca acolo să-L întâlnim pe Hristos, Care este capul piramidei răsturnate, fiindcă acolo, în vârful piramidei răsturnate este Hristos și mireasma smereniei Sale. Și cei care se smeresc pe sine și nu încetează a se pogorî pe sine pentru a ajunge și a-L întâlni pe Hristos în vârful piramidei răsturnate, sunt conduși de Duhul Sfânt pe această cale și împărtășesc aceeași stare cu Hristos care este lărgirea universală a inimii pentru a purta în inimă întreaga lume și a o aduce înaintea lui Dumnezeu în mijlocire spre mântuire. Astfel Sfinții se împărtășesc din starea lui Hristos și se roagă pentru toată lumea, și de aceea și noi în Slujbe le cerem mijlocirile pentru toată lumea.

Și când citim zicerile Sfinților Părinți ai pustiei vedem la toți un singur țel, o singură lucrare, cum să învățăm această smerenie. Odată un ucenic tânăr a venit la Avva Pimen și i-a spus: „Avva, cred că am dobândit rugăciunea neîncetată“. Și Sfântul Pimen i-a răspuns: „Crezi că acesta e lucru mare? Acesta este numai începutul“. Desăvârșita cunoaștere de Dumnezeu o dobândești atunci când înveți să te pui mai prejos decât toată zidirea, adică să te pogori jos, la vârful piramidei răsturnate și împreună cu Hristos să te situezi sub toată zidirea. Mai e un tânăr monah în zicerile Părinților din pustie, cred că l-am menționat și în cuvântul care s-a citit. Acest tânăr monah ducea o viață nevoitoare împreună cu Părintele său. Și Părintele său care era mai în vârstă, mai experimentat, l-a silit să spună un cuvânt de mântuire. Și monahul nu a voit să-și riște smerenia și să vorbească de față cu Părintele său și a încercat să scape de această poruncă, dar Bătrânul l-a obligat să vorbească, spunându-i: „Am văzut Duhul Sfânt pogorându-Se peste tine și aștept un cuvânt de la tine spre mântuirea sufletului“. Atunci tânărul monah și-a luat fesul, l-a trântit de pământ, l-a călcat în picioare și a spus: „Până când monahul nu devine ca acest fes, el nu poate să atingă asemănarea cu Hristos în smerenie“.

Tăcere

Mon. Teodosia (Zorica Lațcu)

Cuvintele, pe care nu le-am spus,
Sunt tot atâtea trepte ce pogoară,
Cu sufletul tot mai adânc, m-am dus,
Pe treptele tăcerii, ca pe-o scară.

Ca-ntr-un cuprins de peșteră boltit,
M-am coborât în lumea nerostirii,
Și-n cutele de piatră i-am gătit,
Acolo-n fund, un ascunziș Iubirii.

Cuvintele pe care nu le-am spus,
Sunt tot atâtea trepte de tăcere:
Adânc în mine, mai adânc m-am dus,
Acolo, unde orice vorbă piere.

De-acolo, din limanul necuprins,
Din lumea fără mal a nerostirii,
Pe treptele tăcerii s-au prelins
Din ascunziș, luminile iubirii.

Educația creștină

DESPRE RECOMPENSE LA PREȘCOLARI

Nădăjduim ca acest articol să fie de folos nu doar dascălilor, ci mai ales părinților.

La copiii preșcolari recompensele pot fi diverse: plecări, dulciuri, aplauze, sau chiar mai mici, însă care au efecte pozitive la fel ca cele mai însemnate, de exemplu bulinuțe care pot fi colecționate pe dulăpioare, sau pe un panou, sau o apreciere pozitivă, care de cele mai multe ori valorează mai mult decât o jucărie.

Aprecierile verbale trebuie utilizate în mod diferit, de la copil la copil. Spre exemplu, dacă un copil este mai energic și nu are stare la activități, în momentul în care observăm că este atent atunci putem să-i spunem: ,,Bravo, ești foarte atent!”. Dacă un copil este mai timid și nu prea participă activ la activități, în momentul în care vedem că vrea să răspundă îi putem spune: ,,Mă bucur că ai ridicat mâna: Haideți să îl ascultăm!”. În acest fel putem doar cu o vorbă să îl liniștim pe cel energic și să-l antrenăm la activități pe copilul timid.

Copiii preșcolari sunt cel mai ușor de motivat, însă dacă se respectă și anumite reguli, cum ar fi: **să te ții de cuvânt.** Dacă ai spus copiilor ceva, chiar dacă nu sub forma unei promisiuni, ci doar sub forma unei afirmații, atunci să știi că ei nu uită și trebuie să duci la îndeplinire ceea ce ai afirmat, în caz contrar îți vei pierde din autoritate pe viitor. Chiar dacă tu ai uitat ceea ce ai spus, ei s-ar putea să nu fi uitat, sau chiar dacă ei au uitat, iar tu le aduci aminte că ai spus că pentru munca lor sau pentru atenția lor îi vei răsplăti, atunci să știi că ei prind încredere în tine și văd că vorbele tale nu sunt goale, ci însoțite de fapte. După aceasta și copiii te vor privi cu alți ochi.

De asemenea, recompensele nu trebuie să fie gratuite, adică pentru orice să se ofere o recompensă, deoarece atunci riscul este ca să se piardă interesul pentru recompense, dacă acestea sunt oferite în mod gratuit și foarte des.

Pentru a putea cunoaște când, cât și cum trebuie oferite recompensele trebuie în primul rând să-i cunoaștem bine pe copii. Spre exemplu, dacă au tendința de a vorbi neîntrebați, de a întrerupe mereu pe ceilalți, atunci când o activitate a decurs în mod organizat, copiii nu l-au întrerupt pe cel care vorbea, se poate oferi tuturor o recompensă și neapărat trebuie pus accentul pe motivația care a determinat acordarea recompensei. Aceasta este un tip de recompensă față de care copiii nu au fost avertizați înainte, însă data viitoare vom avea surpriza plăcută să fie mult mai atenți și să ceară din nou recompensa deoarece o merită. Ce facem atunci? Putem apela la un alt mod de a acorda recompensele: acela de a-i avertiza dinainte pe copii: dacă veți realiza corect sarcina de lucru veți fi răsplătiți cu următorul lucru...

Este important să știe copiii pentru ce muncesc, deoarece altfel poate exista riscul de a avea niște așteptări care să nu corespundă cu ale educatoarei, iar apoi vor fi dezamăgiți, fapt care poate duce la a nu mai fi motivați pe viitor să primească recompensă. Cel mai corect este așadar să fie anunțați că pentru cutare lucru vor primi cutare recompensă.

Recompensele pot fi oferite întregii grupe sau **diferențiat**, doar copilului/copiilor care au realizat sarcina de lucru. În primul caz este mai simplu, deoarece toți copiii vor fi mulțumiți că au primit recompensa. În al doilea caz cadrul didactic trebuie să fie cu multă grijă și obiectivitate deoarece copiii simt și văd dacă există subiectivitate.

În cazul în care se oferă recompense diferențiat, copiii trebuie neapărat să cunoască cu exactitate regulile pentru a fi răsplătiți într-un anume fel. Ne asigurăm că toată lumea a înțeles, iar la acordarea recompensei motivăm alegerea făcută: x și y primesc recompensa promisă deoarece ei au îndeplinit corect sarcinile.

Dacă observăm în timp că unii copii nu sunt tocmai străluciți la anumite activități pentru care am acordat recompense, iar ei din acest motiv nu au reușit să primească nicio recompensă, pentru a-i motiva pe acești copii și pentru a nu rămâne descurajați: ,,eu niciodată nu primesc” sau ,,nu are rost să mă silesc pentru că oricum nu voi primi”, **trebuie să le descoperim talantul.** Sigur fiecare copil este bun la ceva, doar trebuie să descoperim la ce și să îl răsplătim pentru ceea ce este bun. În acest fel dacă vede că este apreciat, și răsplătit, sigur va încerca pe viitor să fie mult mai atent și să se silească și la activitățile la care până atunci nu obținea cele mai bune rezultate.

Copiii sunt diferiți, iar pentru a-i câștiga trebuie în primul rând **să-i cunoaștem** deoarece o metodă care poate funcționa foarte bine la un copil, la altul poate nu are aceleași rezultate. În cele mai multe situații aprecierea comportamentului pozitiv are cele mai benefice rezultate, însă pentru aceasta trebuie să fim cât mai apropiați de copii și să le câștigăm încrederea, să nu fim părtinitori, ci să-i tratăm pe toți în mod egal și în același timp diferențiat valorificându-le potențialul creativ și talanții cu care fiecare în parte a fost înzestrat. Doar așa făcând putem cu adevărat să creștem copii puternici, dornici să se exprime.

Prof.înv.preșcolar Adela Bercea

Organizarea timpului

- o perspectivă ortodoxă - (3)

Pentru a fi liberi întru Dumnezeu e nevoie să fim cât mai liberi de bagajul intern și de preocupări. **Mintea trebuie să ne fie ca apa**, adică să fie capabilă să primească toate poverile care ni se aruncă și să lase valurile să se îndepărteze, astfel liniștinduse.

A-L lăsa pe Dumnezeu să lucreze prin noi înseamnă să-I dăm locul și timpul necesare. De prea multe ori, însă, noi reacționăm împotrivitor. De prea multe ori vrem să spunem „da" tuturor cererilor care apar din exterior, chiar bune fiind acestea. Dar dacă ne încărcăm cu atâtea, vom avea o povară prea mare de purtat. Pe de altă parte, **nu este ușor să poți discerne când să spui celorlalți „da" și când „nu".** Aceasta înseamnă să ai o anumită apropiere de Dumnezeu, ca să-I poți auzi glasul și călăuzirea. De prea multe ori o luăm în altă parte decât în direcția pe care ne-a sugerat-o. Însă ne mângâiem cu gândul că Dumnezeu este marele „GPS", care mereu ne „reconfigurează" traseul spre mântuire.

Un sfat în ce privește cele de mai sus ar fi **să ne distanțăm de cele ce intervin**, să punem o distanță între stimul și reacția noastră la el, astfel câștigând o nouă perspectivă. De cele mai multe ori, o astfel de distanțare ne ajută să ne repliem în fața vârtejului în care lumea vrea să ne prindă. Și mai ales, este un prilej de amintire că suntem neîncetat în prezența lui Dumnezeu.

Astfel de pauze ne îngăduie să adâncim Rugăciunea inimii, să scăpăm fie și numai pentru un minut sau două din moara gândurilor lumești și să-I dăruim lui Hristos gândul nostru de iubire și de dor.

Dacă este prea greu să spunem întreaga Rugăciune a inimii, câteodată este suficient ce inima să se reîncălzească și cu un simplu „Iisuse al meu". **Numele Mântuitorului este un adevărat filtru** pe care îl punem în fața gândurilor care bat la ușa minții. Rostirea sa presupune uitarea de sine, moartea față de gândurile negative cu care sinele se îndulcește atât de ușor.

Concluzie

Timpul este cel după care ne organizăm viața, căci Dumnezeu este întru timpul pe care El Însuși l-a creat. Prin realitatea pe care noi o numim „timp", Dumnezeu reușește să ne călăuzească, să ne hrănească și să ne dea putere. **Nu noi trăim viața, ci viața ne trăiește pe noi**.

Timpul ne este dat spre a ne fi prieten, iar nu povară. Trebuie doar să ne amintim că stăm neîncetat în fața lui Dumnezeu. Astfel, ne vom opri din tumultul zilnic cât de des și vom rosti rugăciunea, iar prin aceasta Viața Însăși se va sălășlui în noi.

Așadar viața aceasta vremelnică ni s-a dat și pentru a îndumnezei timpul.

Albert Rossi
Psiholog și profesor de Teologie Pastorală la Seminarul Sf. Vladimir, New York

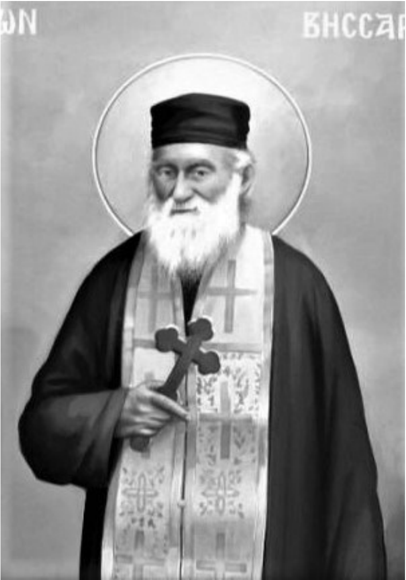
Patericul

ne învață

Despre **gândul desfrânării** a zis un Bătrân:

Să fii precum cel care trece în piață prin fața hanului și miroase ceva fiert sau fript. Cel care a vrut, a intrat și a mâncat, iar cel care nu a vrut, a mirosit numai, trecând pe acolo, și a plecat. Așa și tu. **Alungă de la tine mirosul cel urât**, scoală-te și roagă-te zicând: *Fiule al lui Dumnezeu, ajută-mă!* Aceasta să faci și cu alte gânduri. Căci nu suntem noi cei care smulg din rădăcină gândurile, ci cei care luptăm cu ele.

Cuviosul Visarion Agatonitul, duhovnicul cel milostiv

Cuviosul Visarion Korkoliakos, egumenul Mănăstirii Sfântul Agaton, supranumit „duhovnicul cel milostiv" s-a născut în 1908 în sud-vestul Peninsulei Peloponez și a primit la botez numele de Andreas. La vârsta de 18 ani a mers la Kalamata, unde a cunoscut oameni duhovnicești și a decis să intre în cinul monahal.

S-a călugărit cu numele de Visarion. A fost hirotonit diacon, preot și a primit rangul de arhimandrit. Studiul continuu al Sfintei Scripturi, al cărților și textelor sfinte ale Bisericii i-au oferit părintelui Visarion o formare teologică profundă.

În 1935, a mers la Karditsa, unde s-a implicat în lucrări filantropice la Spitalul „Sotiria".

În timpul ocupației germane, a ajutat mulți compatrioți și a salvat cu intervențiile sale copii capturați de germani.

După 1955, a mers la Mănăstirea Sfântul Agaton ca duhovnic. De două ori pe săptămână mergea la Spitalele din Lamia, unde consola și spovedea pacienții. Îi ajuta financiar pe mulți care veneau la el cu necazurile lor. Era foarte milostiv, împărțind săracilor tot ce primea. În fiecare post părăsea mănăstirea și spovedea locuitorii din toată regiunea.

A adormit în Domnul la Spitalul „Sotiria" din Atena, din cauza unui edem pulmonar, în ziua de 22 ianuarie 1991.

La înmormântare, chipul lui strălucea și trupul îi era frumos mirositor. Nu a putut fi îngropat în cimitir din cauza iernii grele și a fost înmormântat în baptisteriu, unde erau camerele pentru spovedanie. Poporul și-a arătat mereu evlavia la mormântul lui.

Trupul sfântului a fost găsit neputrezit și frumos mirositor în 3 martie 2006, când a fost dezgropat din cauza surpării clădirii baptisteriului. Sfântul a făcut multe minuni – atât la locul unde sunt moaștele sale, cât și în alte părți ale lumii, după mărturiile credincioșilor.

Un cuvânt al cuviosului Visarion: **„Să nu-i judeci niciodată pe preoți, pentru că atunci când se dărâmă un preot în conștiința lumii, împreună cu el se dărâmă și mulți creștini."**

Ne rugăm să avem parte de binecuvântarea lui !

Curățarea chipului

Sf. Siluan Athonitul

A*m cunoscut cândva un băiețel. Avea un chip îngeresc, smerit, blând, cu fețișoara albă și îmbujorată, cu ochii albaștri, luminați și plini de bunătate. Dar când a crescut, a început să trăiască în păcate și a pierdut harul lui Dumnezeu. La 30 de ani arăta pe jumătate om, pe jumătate fiară, cu privirea nemiloasă și cumplită.*

Am mai cunoscut o copilă cu fața luminată și plăcută, încât toți o pizmuiau pentru frumusețea ei. Dar crescând, a căzut în păcate și vederea ei a ajuns nesuferită.

Însă am văzut și oameni care au intrat în monahism cu fața urâțită de păcate și de patimi, car care, prin pocăință și viață curată, au ajuns să aibă un chip la care ți-era drag să te uiți.

Iar la vechiul Russikon am mai văzut ceva: un monah cu chipul lui Hristos. Deși părul îi albise cu trecerea anilor, chipul îi rămăsese tânăr, iar fața curată ca a unui băiețel.

L-am mai văzut și pe Părintele Ioan de Kronstadt. Chipul său nu părea cu nimic ieșit din comun. Dar prin harul lui Dumnezeu, fața sa a dobândit o frumusețe îngerească vrednică de dorit a o privi.

Așadar, copiii mei, ceea ce urâțește chipul omului este păcatul. Însă ***harul îi poate aduce la loc frumusețea cea pierdută.***

Vestimentația creștină
ÎN LUMEA DE AZI (6)

Preot Ștefan

Rămâne totuși problema locului unde ne așezăm dacă mergem la mare. Oare nu ne interesează lângă cine stăm, ne punem cearșaful pe plajă oriunde? Acasă nu stau culcat dezbrăcat în fața copiilor mei, iar la mare stau culcat la câțiva centimetri de o femeie dezgolită? Este acesta cadru creștin?

Așadar, dacă vrem să mergem la mare, trebuie să ne găsim un loc aparte de restul lumii care nu știe de Hristos și nu are rușine. Dacă am vrea cu adevărat, am putea căuta și am găsi locuri. Știu că nu este o problemă simplă, dar dacă dorim cu adevărat să păstrăm cadrele creștine ale vieții oriunde mergem, vom găsi acel loc.

Însă alta e de fapt problema care se pune: este obligatoriu să mergem la mare? Poate trăi omul și fără mare? Sau este doar una dintre poverile comodității cu care ne încarcă lumea de azi? Părinții mei n-au fost niciodată la mare și trăiesc bine și fără aceasta. În Grecia, de exemplu, mulți nu mai vor să fie preoți, pentru că acolo preoția este preoție, nu poți renunța la reverendă. Și atunci, din dorința de a avea comoditățile vieții de azi, tinerii nu mai merg pe calea preoției.

Vor fi însă oameni care vor demonstra că este obligatoriu pentru sănătate să mergi la mare. Ei vor încerca să spună că dacă nu merg la mare cu copiii să ia aerosoli, aceia se vor îmbolnăvi. Însă le voi spune că dacă e așa de important, atunci aerosolii se pot lua și în alt anotimp, când nu trebuie să te dezbraci. Aceasta îmi aduce aminte de vremea copilăriei, când bunica punea cloște, iar când ieșeau, acelea își chemau puii să mănânce, dar mai mult mâncau ele. Așa și noi: spunem că trebuie să ducem copiii la mare, dar de fapt noi ne dorim să fim acolo și să ne scăldăm.

Și totuși, nefiind greșit să ne scăldăm, va trebui să găsim cadrele pentru a asigura o mare „creștină". Nu este ușor, mai ales din cauză că nu mai există cadre creștine la mare. Pentru aceasta trebuie să găsim locuri propice, ferite de mulțimea care stă mai mult dezbrăcată, să reconsiderăm rușinea, aducându-ne aminte că suntem creștini. Să reconsiderăm și costumul de baie, să-l facem creștin, adică să acopere, nu să dezgolească.

Cunosc un om care un an de zile se silește să adune merinde în desaga duhovnicească, dar în fiecare vară la mare cu familia și se întoarce de acolo ciuruit, pierzând tot ce agonisise. Iar apoi îi trebuie luni de zile să se refacă. Și este un om în toată firea. Dar copiii?

Mergând mai departe cu aflarea cadrelor creștine ale vieții, îmi aduc aminte de bunicul meu, care a fost deținut politic și a reprezentat pentru mine toată viața un reper. El, când apărea la televizor balet, îi cerea bunicii să închidă aparatul pentru că dansatorii erau dezbrăcați sau aveau costume mulate. Iar bunica îi spunea că nu înțelege, că aceea e artă. Ea încerca să salveze arta. Bunicul vedea însă lucrurile simplu, cu ochii omului curat. Aceia au fost oameni de o curățenie morală! În paranteză fie spus, bunicul a aflat că există homosexuali abia la 60 de ani, după ce a ieșit din temnițele comuniste. Iar replica lui a fost de început de lume: Atunci pentru ce a mai făcut Dumnezeu femeia? Adică el înțelegea că fiecare are un rost lăsat de Dumnezeu, atât bărbatul, cât și femeia. Or, homosexualii și-au pierdut rosturile.

La fel de simplu vedea bunicul și arta. E nevoie să te dezbraci ca să dansezi? Trebuie să recunoaștem că sub umbrela artei se ascunde multă curvie. Din păcate, astăzi, de cele mai multe ori nu mai poți intra sau rămâne în cercul artiștilor decât dacă plătești tributul curviei.

Să ne gândim la pictura lui Michelangelo. Nimeni nu contestă că a fost un mare artist, dar și-a permis ca, în Capela Sixtină, să picteze scene cu oameni dezgoliți. Iar când a venit papa și a întrebat de ce sunt așa, Michelangelo i-a răspuns: Dar ce, voiai să-l pictez pe Adam cu pantaloni?

Acestea toate se întâmplă sub numele de artă. În Occident sunt atâtea tablouri așa-zis religioase, care o reprezintă pe Maica Domnului absolut indecent îmbrăcată, chiar stârnitor. Dar aceea nu mai e Maica Domnului, ci o simplă femeie. Și acestea le găsim în inima Vaticanului!

(va urma)

Poveștile copilăriei

Am prezentat și cu alte prilejuri perspectiva ortodoxă pe care basmele pe care le-am citit sau ascultat de atâtea ori în copilărie le face să iasă din banal și pueril. Ele sunt adevărate colecții de apoftegme și referiri scripturistice, a căror frumusețe ne face să ne dorim recitirea lor, chiar dacă am ajuns la anii maturității. Iată un nou model de astfel de interpretare.

Elemente creștine în basmul „Harap Alb"

„Bătrâna" îl învață pe fiul de împărat să ceară veșmintele și armele vechi ale tatălui, cât și calul său. O lecție de înțelepciune, pentru smerirea celor tineri: **ce e vechi e bun**. Lucrurile care au fost încercate și de alții mai înainte sunt trainice. Trebuie să te îmbraci în experiența celor bătrâni și să lupți cu armele înțelepciunii lor.

E o regulă de bază și în mănăstiri (era odinioară, cel puțin), aceea de a îmbrăca hainele (sau anumite elemente vestimentare) ale celor ce s-au iscusit în lupta duhovnicească și de a folosi uneltele lor, uneltele vechi, care, prin practica îndelungă, te pot ele învăța dreapta mânuire a lor, utilizarea lor în mod ortodox.

Creangă spune că cele cerute de fiul cel mic erau „vechi ca pământul". O figură de stil sau un mod de-a exprima adevărul că **istoria nu începe cu fiecare nouă generație**, ci fiecare nouă generație trebuie să caute să cunoască istoria și experiența tuturor celor dinaintea sa. O filosofie ortodoxă care este contrariul doctrinei actuale postmoderne, care bântuie și face ravagii în mințile tinere...

Creangă pune și în vorba calului sentințe duhovnicești, pentru că îl vedem povățuindu-l astfel pe stăpânul său, Harap-Alb:

„Nu te teme, știu eu năzdrăvănii de ale Spânului; și să fi vrut, de demult i-aș fi făcut pe obraz, dar lasă -l să-și mai joace calul. Ce gândești? Și unii ca aceștia sunt trebuitori pe lume câteodată, pentru că fac pe oameni să prindă la minte... Zi și d-ta că ai avut să tragi un păcat strămoșesc. Vorba ceea: «Părinții mănâncă aguridă, și fiilor li se strepezesc dinții». Hai, nu mai sta pe gânduri; încalecă pe mine și pune-ți nădejdea în Dumnezeu, că mare-i puterea lui; nu ne -a lăsa el să suferim îndelung. Cum vrei. «Ce-i e scris omului în frunte-i e pus». Doar mare-i Cel-de-sus! S -or sfârși ele și aceste de la o vreme...".

Fragmentul e plin de învățături creștinești: pe oamenii fărădelege Dumnezeu i-ar putea ucide repede, dar îi mai lasă să trăiască pentru că ei *„sunt trebuitori pe lume"*, căci asuprindu-i pe cei buni și nevinovați, îi înțeleptesc, îi fac „să prindă la minte". Bineînțeles, pentru ei osânda veșnică crește cu atât mai mult cu cât sunt îngăduiți de Dumnezeu să mai trăiască pe pământ, iar ei nu se opresc din fărădelegile lor.

Dar pe cei nevinovați, Dumnezeu nu îi lasă să sufere la nesfârșit, ci atât cât le este de folos pentru a se înțelepți și a se curăți de patimi.

„Vorba ceea", la care face referire Creangă (*„Părinții mănâncă aguridă, și fiilor li se strepezesc dinții"*), e de fapt un verset biblic (Iez. 18, 2; Ier. 31, 29-30). Pentru că păcatele părinților se pot răsfrânge și asupra fiilor, dacă fiii duc mai departe credința rea sau faptele rele ale părinților.

„Ce-i e scris omului în frunte-i e pus" trebuie înțeles nu ca împlinirea unui destin implacabil (și implicit nedrept), ci, în mod ortodox, în sensul că **omul trebuie să-și ducă crucea lui**, că Dumnezeu hotărăște, spre binele lui, anumite încercări și necazuri, pe care nu le poate ocoli, ci trebuie să le îndure.

Harap-Alb e îndemnat să se gândească, spre exemplu, că ar putea avea de ispășit *„un păcat strămoșesc"*, adică păcatul unui strămoș sau al unor strămoși ai săi, pentru a nu se îndoi de dreptatea lui Dumnezeu. Pentru că atunci când ni se pare că suferința noastră nu are logică, că întrece în greutate păcatele noastre, așa cum ne dăm noi seama de ele, trebuie să ne gândim că **Dumnezeu are o logică a Lui, în atotștiința Sa**.

Nouă poate să ne fie extrem de greu să acceptăm necazurile și durerile care vin asupra noastră, dar Dumnezeu nu e niciodată nedrept sau absurd. Biata noastră știință e infimă în comparație cu atotștiința Lui, de aceea încrederea în El este întotdeauna singura noastră soluție de izbăvire.

Cu această credință merge eroul lui Creangă mai departe și de aceea și învinge, când toate lucrurile par a-i fi în permanență defavorabile.

În basm, izbăvirea din încercări cumplite și repetate, în care eroului îi este pusă mereu viața în primejdie, aflându-se în situații limită, **se face prin întâmplări neobișnuite, fabuloase**.

Aceste întâmplări fabuloase înlocuiesc, de fapt, în basm, pe cele ce în viața reală se numesc **minuni** ale lui Dumnezeu, fie că ele sunt conștientizate, de către cel care le trăiește, numai în mod duhovnicesc, lăuntric, fie că sunt întâmplări care depășesc rațiunea comună, dar pentru care se pot aduce adesea și dovezi palpabile.